

A KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ RÖVID TARTALMI BESZÁMOLÓ

2021

A Trefort-kert Alapítvány az ELTE Bölcsészettudományi Karának alapítványa.

Az Alapítvány legfontosabb feladata a Kar támogatása. Az előttünk álló fejlesztések mindennapi oktató, alkotó és tudományos munkánk feltételeinek javítását hivatottak elősegíteni.

2021-ben immár másodikkal támogatta az MTVA Digitalizációs műhely informatikus könyvtáros hallhatók intézményi szakmai gyakorlatának megszervezését, ezúttal 750.000 forinttal.

A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázatán 2021-ben 3.976.288 forint támogatást nyert az Alapítvány Fogytékos személyek támogatására.

2021-ben a Bethlen Gábor Alapkezelő 300.000 forint pályázati támogatást biztosított működési költségekre (könyvelési költség biztosítása).

2021-ben az Utrechti egyetem támogatást biztosított arra, hogy hallgatói asszisztens közreműködésével támogassuk a Cambridge Urban History of Europe című kiadvány előkészítését.

Több kisebb támogatással könyvtárszakmai programok megvalósulásához járult hozzá az Alapítvány.

A KISCHEMICALS Gyártó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság 900.000 forint támogatással segítette elő az oktatási feltételek javítását, és a 21. századi felsőoktatási intézményekkel szemben támasztott elvárásoknak való megfelelést okostábla biztosításával.

Az ELTE Bölcsészettudományi Kar Régészettudományi és Ókortudományi Intézeteinek közös iraki kurdisztáni ásatási programja 2016 őszén vette kezdetét. Ez az első magyar ásatás, amely ókori közel-keleti lelőhelyen folyik. A Trefort-kert Alapítvány erre két pályázati forrást nyert: 2019-ben 30.847.300 forintot, 2020-ban 17.939.500 forintot, 2021-ben 15.700.000 forintot.

Grd-i Tle településhalom (tell) régészeti feltárása 2016-ban indult Iraki Kurdisztán Autonóm Régió Raparin tartományában az ELTE BTK Assziriológiai és Hebraisztikai Tanszékének és az ELTE BTK Régészettudományi Intézetének közös projektjeként. A feltárás egyben tanácsadás is, amelyen doktori-, MA- és BA-hallgatók is rendszeresen részt vesznek, s ily módon olyan gazdag tereptapasztalatra tesznek szert, mely a korábbi időszakban elképzelhetetlen lett volna. Az expedíció szervezése során számos olyan logisztikai kihívásnak kell megfelelni, amely az itthoni ásatásokon nem jelentkezik.

2019-ben a harmincnapos (szeptember 6. – október 5.) ásatási évad munkálataiban összesen 16 fő vett részt, a régészeken kívül egy restaurátor (Tóth Eszter), egy geológus (Viczián István) és egy geofizikus (Surányi Gergely) is. Elkészült a lelőhely geofizikai felmérése (magnetométeres mérés), valamint megkezdődött a lelőhely tágabb környezetének geológiai felmérése, és ehhez kapcsolódóan föld- és kőzetminták gyűjtése. Ebben az ásatási szezonban folytatódtak a településhalmon már korábban megnyitott szelvények feltárásai, illetve a domb oldalában egy előző évadban részlegesen már feltárt újasszír kori lakóépület további kutatásaként új szelvényeket is nyitottak (4/B, C és D). Az innen előkerült gazdag leletanyag egyik legfontosabb tárgya egy újasszír kori pecséthenger.

2020. március 9-én nemzetközi workshopot tartottunk (The Archaeology of the Raparin Region of Iraqi Kurdistan: A Review of Results from the Field and the Directions of the Further Research) az ELTE BTK Régészettudományi Intézetében, melyen a Raparin tartományban zajló ásatások vezetői beszámoltak eredményeikről, és közös munka keretében igyekeztek választ találni a több lelőhelyen is felbukkanó, regionális és lokális jelenségekre. A workshop előadói Kalla Gábor, Tim Boaz Bruun Skuldbøl, John Macginnis, Janoscha Kreppner, Sophie Pietsch, Dezső Tamás és Király Attila voltak. A workshop anyagából tanulmánykötet készül – ennek tördelési munkálatai éppen most zajlanak.

A 2020-as ásatási szezont el kellett halasztani a COVID-lezárások miatt, így 2021-ben egy dupla, 60 napos ásatási expedíciót hajtottak végre, s a munkálatokban 18 fő vett részt, a régészek mellett egy restaurátor (Tóth Eszter) és egy geológus (Viczián István). Ez idő alatt a korábbi szezonokhoz képest jóval nagyobb

felületen haladt a feltárás. A településhalom tetején korábban ásott szelvény (I.) mellé újabb két szelvényt nyitottak meg, s jelentős mélyülés során sikerült elérni egyrészt az újasszír kori városfal alapozását képező vályogtéglasort, másrészt felszínre került egy rendkívül nagyméretű, teljesen kikövezett udvar, mely feltehetően egy nagyméretű adminisztratív épület (palota) részét képezte. Ezt a feltételezést valószínűsíti, hogy innen kerültek elő az évad legfontosabb leletei: egy ékírásos felirattal bíró agyagtábla, egy pecséthenger és egy ár-szerű eszköz faragott elefántcsont nyele, mindegyik tárgy az újasszír korra keltezhető. A településhalom oldalában az előző szezonokban megkezdett munkálatok folytatásaként teljes egészében feltárásra került az újasszír kori lakóház. Folytatódott továbbá a lelőhely környékének geológiai felmérése, talaj- és kőzetminták begyűjtése. A régészeti feltárás szempontjából kulcsfontosságú helyekről mintákat vettünk további természettudományos vizsgálatok számára, a talajminták jelentős részét flotálás során megtisztítottuk.

Az ásatás eredményeiről a kutatók számos publikációban és konferenciaelőadásban számoltak be a tudományos közvélemény számára: Kalla, Gábor – Dezső, Tamás, „Hungarian archaeological expedition in the mountains of Iraqi Kurdistan: Excavations undertaken by the Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, at Grdi Tle (Rania Plain)”: *Hungarian Archaeology* 8/4 (2019), 1–12; Kalla Gábor – Dezső Tamás, „Magyar ásatások Iraki Kurdisztán hegyei között: Az ELTE BTK kutatásai Grd-i Tle lelőhelyén (Rania-síkság)”: *Magyar Régészet* 8/4 (2019) 1–11; Kalla, Gábor – Dezső, Tamás, „The Hungarian excavations at Grd-i Tle (Ranya-Plain)”: Bradosty, Zidan – Zibare, Aziz – Abdulrahman, Hawkar A. — Aziz, Mahsuma O. (szerk.), *Archaeology and Heritage of Kurdistan*. Erbil, Irak: Salahaddin University, Archaeology Department, 2019, 630–645; Kalla, Gábor – Dezső, Tamás – Bödöcs András – Baiz Ismail, Barzan – Fülöp, Kristóf – Szabó, Nóra – Király, Attila – Khwshnaw, Ardalan – Németh, Veronika – Németh, Fruzsina – Hama Amin, Aram Ali, „Preliminary Report on the Hungarian Archaeological Mission (Eötvös Loránd University) at Grd-i Tle (Saruchawa) in Iraq: Second Season (2017)”: *Dissertationes Archaeologicae* 3/5 (2017) 361–391; Dezső, Tamás – Kalla, Gábor – Mordovin, Maxim – Masek Zsófia – Szabó, Nóra – Baiz Ismail, Barzan – Rasheed, Kamal – Weisz, Attila – Sándor, Lajos – Khwshnaw, Ardalan – Amin Ali Hama, Aram, „Grd-i Tle 2016: Preliminary Report of the Hungarian Archaeological Mission of the Eötvös Loránd University to Grd-i Tle (Saruchawa) in Iraqi Kurdistan”: *Dissertationes Archaeologicae* 3/4 (2016) 233–240; Kalla, Gábor – Szabó, Nóra, „The first season of the excavation of Grd-i Tle: The cemetery of the eastern plateau (Field 2)”: *Dissertationes Archaeologicae* 3/4 (2016) 263–276.

Budapest, 2022. május 17.

TREFORT-KERT ALAPÍTVÁNY
Jóváhagyta 1088 Budapest, Rákóczi út 5.

Dr. Bartus Dávid
az Alapítvány elnöke